

Ligita Landzmane (LU, Latvija)
Lāsma Latsone (York St.John University,
Lielbritānija)

Ergonomiskās domāšanas un prakses garīgie aspekti

2014

Garīgie aspekti (ergonomiskās
domāšanas un prakses kontekstā) -
nozīmē skatu uz ergonomikas
jautājumiem

caur/
saistībā ar

cilvēka pieredzi kā **interesu**, **zināšanu**,
vērtību, **attieksmju**, **spēju** kopumu jeb
sistēmu

Pētījuma vispārējā aktualitāte I

Ar cilvēka vadību saistītu zinātnes jomu
(ekonomikas, vadībzinātnes, psiholoģijas,
medicīnas u.c.) pasaulē atzīti eksperti
(*Freedman, Drucker, Rogers, Orem u.c.*)
norāda, ka 21. gadsimts sākas kā jauns
laikmets,:

- ◆ **kurš piepildīts ar jaunu ekonomisko saturu un dinamiku;**
- ◆ kurā notikušas vadības paradigmu un tendenču maiņas;
- ◆ kurā akūti nepieciešama jaunajam laikmetam atbilstoša pētniecība, izglītība un prakse.

Pētījuma vispārējā aktualitāte II

Ergonomika ir cilvēka faktorus darba vidē
pētoša zinātne. Tās mērķis – izprast un
piedāvāt efektīvus un humānus cilvēka
darba sistēmā integrējamus risinājumus.

Ergonomikas zinātnē kā uz cilvēka labumu
fokusētā zinātnē jo īpaši nepieciešama
interese par **jauno mūsdienu** cilvēka
darba specifiku, tās organizāciju un
vadību.

Pētījuma specifiskā aktualitāte I

Daudzu zinātnes nozaru eksperti šobrīd sliecas:

1. cilvēka veiktspēju vērtēt kā sistēmu, kuras saturu un dinamiku ietekmē
  - ◆ bioloģisku,
  - ◆ psiholoģisku,
  - ◆ sociālu,apakšsistēmu un to elementu mijiedarbība.
2. interesi par tradicionālo personāla un cilvēkresursu vadību aizstāt ar interesi **par cilvēkā esošu resursu**, tai skaitā pieredzes kā resursa, organizāciju un vadību.

Pētījuma specifiskā aktualitāte II

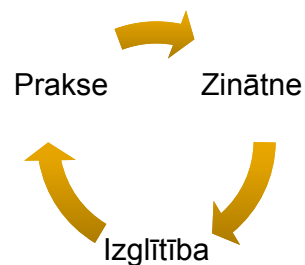
Klasiskā ergonomika, prioritāri vai pārsvarā pētot cilvēka kā fiziskas būtnes specifisku savietojamību ar tādiem par fiziskiem elementiem darba vidē, faktiski atpauk no izaicinājumiem, kādus izvirza jaunā cilvēku pētniecības un vadības prakse.

Latvijas ergonomikas zinātnei, izglītībai un praksei mūsdienās būtu iespējams darboties daudz interesantākā un jēgpilnāk, ja ergonomikas stratēģi izveidotu jaunajam ekonomikas laikmetam atbilstošu ergonomikas attīstības stratēģiju.

Pētījuma mērķis ir

piedāvāt teorētisku konceptuālo modeli,
kuru iespējams izmantot
sabalansētai ergonomikas zinātnes,
izglītības un prakses attīstībai Latvijā.

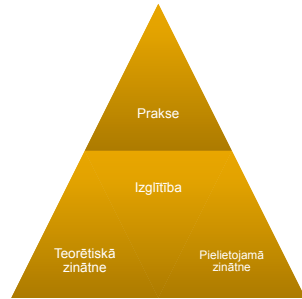
Ergonomikas nozares organizatoriski- funkcionālā sistēma

Ergonomikas sistēmas saturs

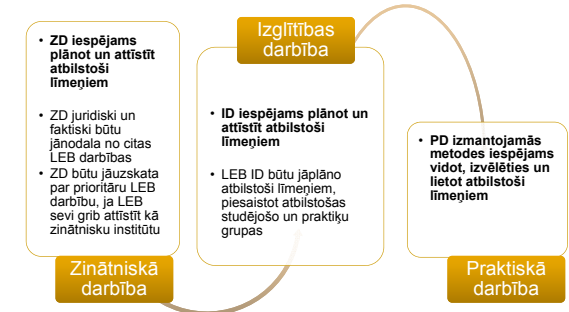
Ergonomikas apakšsistēmu funkcionālā hierarhija

LEB iespējams organizatoriskais modelis

Ieteikumi ergonomikas nozares un LEB iespējama attīstībai

Paldies

par iespēju piedalīties konferencē un
manam referātam atvēlēto uzmanību
!